

ու փորձով ապացուցած յաջողութիւնն ու արդիւնաւորութիւնը տեղիք են տալիս մեզ յուսալ որ պ. Խմբագիր — հրատարակիչը իւր այս նոր հրատարակութեամբը ևս հայ Ազգի և Եկեղեցւոյ իսկական շահուց անաչառ և խոհական ջերմ պաշտպան կհանդիսանայ: Այս ակնկալութեամբ ահա շնորհաւորելով Աբէ-Քանի հրատարակութիւնը՝ կցանկամբ Մեծ Խմբագրին տոկոսն գործունէութիւն և կատարեալ յաջողութիւն:

Նոյն շտաբամբարձր կբաղկանայ քառածալ զիրքով 16 երեսներէ և տարեկան գինն է 5 և:

ԳՐԱԲՆԱԿԱՆ.

Հայ լեզուի ինքնակոչ Բարեբեկ Պ. Գ. Արծրունի, որ ամեն առթի մէջ լեզուի վերանորոգում կքարոզէ, իրրե օրինակ իւր ընտիր հայկաբանութեան և իրր ճաշակ իւր քարոզած լեզուի բարեկործանն, Մշակի վիթին մի քանի թուահամարներէ մէջ իւր հրատարակած հետեւեալ նախագասութիւններն կներկայացնէ ընթերցողաց:

«ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ 5 Մարտի Պրոֆէսոր Բուտլերով ստացաւ համակրական նամակներ Վարչաւիայի համալսարանի 28 Պրոֆէսորներէ յակադեմեան մերկացնելուն պատճարով»: Մշակ № 40:

Մշակ, որ 11 տարիէ ի վեր ռուսերէնէ հայերէն կթարգմանէ, կերեւ թէ տակաւին չէ ուսած որ լաւ Բարեբեկ-Քան ասածդ՝ պէտք է լինի այնպէս՝ ուր շիտթ իմաստ կամ երկմտութեան ենթակայ մի խօսք չգտնուի մինչդեռ վերոյիշեալ թարգմանութեան մէջ՝ յայտնի չէ թէ Պրոֆէսոր Բուտլերով համակրական նամակներ ստացիր է՝ Ակադեմեան այդ Վարչաւիայի 28 Պրոֆէսորներէցը մերկացնելուն պատճառաւ: Թէ այդ Վարչաւիայի 28 Պրոֆէսորներէն համակրական նամակներ է ստացիլ Ակադեմեան մերկացնելուն պատճառաւ, երկրորդ՝ անհասկանելի է նաեւ թէ ի՞նչ կնշանակէ Ակադեմեան Բարեբեկ Պրոֆէսոր Բուտլերով արդեօք Ակադեմեան կողմակցել է զայն մերկացնելով, թէ կհղտոտած լինելուն համար բաղնիք տարիր ու զայն լուալու համար մերկացուցիլ է: Հայերէնի մէջ արդեօք ռուսերէն բառին իմաստին աւելի ճիշտ համապատասխանող ուրիշ բառ մը չէ՞ր կարելի գտնել ու զնել փոխանակ «մերկացնել» բառին: Ակադեմեային հետ միատեղ՝ Մշակի ևս թարգմանչական կարողութեան խեղճութիւնն այսպէս ողորմելի կերպիւ չը Բարեբեկ Պրոֆէսոր թողումը «պատճառ» բառին — զրին տեղ է գիրը գործածելու անհմտութիւնն, զոր վհանքն ներողամտութեամբ իրեն կբաշխեմք:

«ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ 7 Մարտի: Թատրոնի այրվելու ժամանակ մարդկերանց հետ դժբաղդութիւններ չպատահեցաւ»: Մշակ № 40:

Ա՛ն քեզի հօ-հօ-հօ նոր ոճ մ՛ ալ, եթէ մարդկերանց հետ չպատահեցաւ, յայտ է թէ այդ դժբաղդութիւնը թատրոնի մկներին հետ պատահել է։ Բայց ի՞նչ կնշանակէ հայերէն՝ «մարդկերանց հետ դժբաղդութիւն պատահել» խօսքը։ Մի՛ գուցէ՝ ասել ուզած լինի թէ՝ մարդոյ կորուստ կամ անձի փնաս չէ պատահել այդ դժբաղդ արկածին մէջ։ Եւ միթէ այս իմաստը բացատրելու համար աւելի յարմար բառ կամ ասացումը արդեօք կոպակասէր հայերէն լեզուի մէջ, — ճշմարիտ՝ հեռագրական գործակալութիւնը եթէ իմանար թէ իւր հեռագիրներն այս աստիճան ողորմելի և չարաչար կերպիւ սպաննուելու վրայ են Մշակի մէջ, նոյն վայրկենէն կրգադարէր հեռագիր հաղորդելէ Մշակի։

Անցեալներն ալ, չեմ՝ յիշեր որ թուահամարին մէջ, ԱՐՁԱԳԱՆՔ շաբաթաթերթի ի լոյս ընծայումն և հրատարակութեան սկսումն ծանուցանելոյն առթիւ կասէր «ՓՈՐՁի նախկին խմբագիր — տնօրէն Պ. Արզար Թովհաննիսեանցի տնօրէնութեամբ և խմբագրապետութեամբ . . .»։

Փափաղելի էր մեզ իմանալ որ եթէ ՓՈՐՁի նախկին խմբագիրն էր Պ. Արզար Թովհաննիսեանցը, արդեօք այժմու կամ վերջին խմբագիրն ո՞վ էր եղած . . . Սակայն կրկարծեմք զիտնալ թէ Մշակ այդ բառով կամէր ասել «երբեմն ՓՈՐՁի խմբագիր — տնօրէն . . .» իսկ ԷՐԷՆԷ և ՆԷՒՆԷ բառից իմաստի տարբերութիւնը չզիտնալովք՝ ընկած է այդ անիմաստ կամ շփոթ իմաստի նախադասութեան ողորմելի և ծիծաղելի վիճակին մէջ։ Աստուած ազաւէ զինքն։

ԲԱՆԱԴԱՏՆԻ

Ա Յ Լ Ե Ի Ա Յ Լ Ք.

Ա՛ն-հօ-հօ-հօ իւր գրքով — Հռովմ՝ քաղաքից 20 Յունվարի (1 Փետրվարի) НОВОСТЬ (Ն-Վ-Պ — նորութիւն) Ռուս օրաթերթին հաղորդումն։ «Մենք ճշմարիտ որ ապրումենք այսպիսի մի ժամանակում, հրը ոսկեհորթի մէջն ամեն բան մատաղ են անում»։ Հայրենիքի բարեկեցութիւնը, համազմունքը, պատիւը և սեպհական որդիքն անգամ։ Ասեալ մարդիկ ասումն, թէ առաքինութիւնը և թէ մարդիկ կախուած են պայմաններից, որոնց մէջ գրուած է մարդը։ Պէտք է որ լաւ լինին պայմանները, այսինքն հասարակութիւնը, որ չզոյացնէ այսպիսի ծիւղիկներ, որոնց այս օրերում դատելին պատկը Հռովմ՝ քաղաքում։ Հոգիս տարսափումէ մտաբերելու ժամանակ, թէ ի՞նչ զարհուրելի յանցանքներ գործելու ընդունակ է մարդը փողի համար։ Նիարդոյի մէջ պանդոկապահ Անտոնիո Բլանկ և նորա ամուսինը ունէին միակ դուստր Մարգարիտ անուն՝ քսան տմաց։ Աղջկը նշանաւոր գեղեցկութիւն ունէր, նորա շիկակարմիր մազերը, գեղեցկակազմ հասակը, կանոնաւոր գէմքի գծագրութիւնները և ածուխի պէս սև աչքերը ստիպումէին շատ երիտասարդների սիրտը դո-